

La dona i emancipa

Avui el nostre periòdic inaugura el seu full feminal; aquest fet no és més que el resultat de l'acció política que, d'ençà de l'adveniment de la República, ha desenrotllat la nostra entitat.

No fa gaires dies que una sensilla nota en el nostre portantveu deia que a Foment s'havia creat una secció feminal, la primera secció femenina reusenca que tingui per objecte ocupar-se de les reivindicacions del seu sexe.

Aquest fet, de moment, per als apàtics i per a aquells homes que encara van enrolats en l'estantissa idiosincràcia dels partits predictatorials, els semblarà, en llur empedernit escepticisme, que aquesta nova activitat de la nostra entitat és una cosa poc seriosa per parlarhi esment.

Aquesta vegada, com en les altres, els vells polítics, s'equivocaran.

La nova secció feminal, de moment ja és un èxit afalagador, i aquest èxit pot o no consolidar-se; sigui quin sigui, però, el seu resultat, el què és indubtable és que amb la seva fundació es liquida tota una llarga era i se n'inaugura una de nova i qui sap si esplendorosa com cap altra.

Som arribats a l'època en la qual s'ensorren d'una manera vertiginosa principis polítics, socials i teocràtics; fets que fa quinze anys ens haurien sorprès, avui ni tan solament hi parem atenció. No hi ha cap dubte que, als homes se'ns han endurit les facultats emotives, la qual cosa vol dir que ens hem despegat del feixue llast de la tradició o de l'atavisme hereditat.

Un d'aquests principis que s'ha ensorrat, és el domini despòtic del sexe *fort* sobre el sexe *dèbil*.

La dona, des d'aquells temps que es perden en les tenebres de la història, que venia essent subjugada al domini de l'home. A Orient, a Grècia i a Roma, la dona està sempre subjecta, primer al poder del pare, més tard al del seu espòs. Ella no pot exercir cap dret ni defensar-se sense autorització de l'home que exerceix la seva tutela; els seus únics drets són tenir cura dels quefers de la llar.

El cristianisme, com els drets polítics de l'home, proclamà la con-

dició igual d'ambdós sexes, però acceptà la supeditació absoluta de la dona a l'altre sexe.

Els llatins que havem hereditat aquesta tradició d'una manera directa dels romans, hem necessitat que arribéssim al segle vint, l'època de les grans subversions, i que els pobles anglo-saxons s'aixequessin en lluita oberta en defensa de la vexatòria consideració de la dona; i per damunt de tot ha calgut una catàstrofe tan horripilant com la guerra europea, perquè la dona obtingués per les necessitats d'aquelles excepcionals circumstàncies drets i atribucions que d'altra manera difícilment les hauria conquistades.

D'aquests sacrificis i lluites n'han estat isolades les nostres dones; però amb motiu i a causa d'elles, la República les emancipa.

No sabem si l'haver obtingut sense cap sacrifici la seva emancipació política, serà un bé, voldriem però que per aquesta pàgina feminal que avui inaugurem s'hi reflexessin totes les inquietuds que deu i necessita sentir la dona de l'any 1932.

Si tots plegats ajudem a fer caure moltes coses estantisses i lletges, les quals mal dissimulem, la plenitud de vida i la necessitat de una més ampla llibertat de les nostres dones, ens podrem donar per satisfets i tenir la tranquil·litat de haver complert un important deure.

Notes polítiques

REUNIO DEL NOU COMITE EXECUTIU D'ESQUERRA

Per a demà a la tarda està convocat a Barcelona el nou Comitè Executiu d'Esquerra Republicana de Catalunya el qual es reunirà per primera vegada des de la seva elecció.

LA DUPLICITAT DE CARRECS

La comissió que entén en la proposició relativa a la duplicitat de càrrecs ha rebut la resposta d'uns tres cents diputats.

LES RESPONSABILITATS

El dictamen definitiu proposa la inhabilitació perpètua i vint anys de confinament per als ministres de Primo de Rivera.

Hem estat escoltats

Vàrem començar dient en veu baixa el que consideràrem obligació nostra de dir. Se'ns va obligar a pujar el to. I contra el voler nostre i contra la nostra costum, hagüérem de cridar fort; però hem obtingut el resultat que ens proposàvem. Hem estat escoltats. I una prova ben eloqüent d'aquesta afirmació és l'acord pres per l'Ajuntament en la seva sessió darrera. És el que preteníem, i no era pas molt: que se'ns escoltés.

Els que ens han anat llegint aquestes últimes setmanes, durant les quals ens hem acupat en diferents articles, de la manca de llibertat espiritual dels interns en els centres d'Assistència Social que sosté l'Ajuntament, prou es deuen haver fet càrrec que la única finalitat que perseguíem, era la de fer desaparèixer les coaccions que en matèria religiosa, pesen sobre els assilats. Ni una sola vegada, ni dit amb totes les lletres ni deixant-ho entreveure, ens hem manifestat contraris a què en els esmentats establiments municipals s'hi portin a terme les pràctiques religioses que voluntàriament demanin els assilats, com tampoc ens hem mostrat partidaris de què a les Germanes que regenten la Casa de Caritat i l'Hospital Civil, se les privi de realitzar tots aquells actes que els dicta la seva consciència o l'ordre a la qual pertanyen.

En el que ens hem oposat, i estem

disposats a mantenir-nos forts, fins obtenir satisfacció, és a que s'exerceixi pressió, sigui de la naturalesa que sigui, sobre els neus, vells o malalts, per tal de fer-los realitzar actes relacionats amb una religió que ells no sentin.

Fins ara, malgrat les nostres insistents veus de protesta que els informes recollits ens obligaren a aixecar, no solament res no havíem aconseguit en profit de la llibertat per la qual propugnàvem, sinó que a la nostra protesta hi varen contestar els regidors de la majoria de l'Ajuntament amb una proposta d'augment de retribucions a les monges, el qual augment, en realitat, no representa res més que els sous dels dos clergues que en discutir-se els pressupostos d'enguany es va acordar no pagar.

Però l'acord pres en la darrera sessió, retornant aquesta proposta a la Comissió d'Assistència Social que l'havia presentat, té l'aparença d'una rectificació d'actitud i hem de confessar que la trobem encertada i ens plau força, ja que, al menys momentàniament, ens ve a dir que algú s'ha fet ressò de les nostres queixes i que no hem perdut el temps.

Ademés de retirar-se l'esmentada proposta, en la mateixa sessió, un grup dels que integren l'actual majoria va proposar el nomenament d'una Comissió especial per a estudiar la possibilitat de substituir les monges per personal laic. Partidaris com som que les institucions que sosté l'Ajuntament deuen mantenir-se neutrals en religió voldríem veure prosperar el criteri de la minoria radical, que és la que va fer la proposició.

Amb tot, encara que estem pendents de l'estudi que deu fer la Comissió nomenada i dels acords que com a conseqüència del seu informe prendrà la Corporació, no podem amagar la satisfacció nostra veient com, per haver sabut plasmar en aquestes columnes la veu popular, es planteja una qüestió el resultat de la qual indefectiblement redundarà en benefici dels assilats.

I aquesta és, digui's el que es vulgui per desvirtuar-la, la vertadera, la única finalitat que ens ha mogut.